

Rada
Evropské unie

Brusel 21. srpna 2023
(OR. en)

12373/23

COASI 154
ASIE 77
CFSP/PESC 1157
PE 97
WTO 126
COHOM 179
ECOFIN 826
MACAO 1

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	18. srpna 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	JOIN(2023) 29 final
Předmět:	SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Zvláštní administrativní oblast Macao Výroční zpráva za rok 2022

Delegace naleznou v příloze dokument JOIN(2023) 29 final.

Příloha: JOIN(2023) 29 final

VYSOKÝ PŘEDSTAVITEL
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 18.8.2023
JOIN(2023) 29 final

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zvláštní administrativní oblast Macao

Výroční zpráva za rok 2022

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

ZVLÁŠTNÍ ADMINISTRATIVNÍ OBLAST MACAO

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2022

Shrnutí

Od předání Macaa Čínské lidové republice v roce 1999 Evropská unie a její členské státy pozorně sledují politický a hospodářský vývoj ve Zvláštní administrativní oblasti (ZAO) Macao, která se řídí zásadou „jedna země, dva systémy“. EU podporuje tuto zásadu a její provádění podle základního zákona, který má zajistit, aby způsob života, právní stát a ochrana základních práv a svobod v Macau zůstaly až do roku 2049 nezměněny.

Tato výroční zpráva, která se vztahuje na rok 2022, je vydávána v souladu se závazkem, který byl přijat Evropským parlamentem v roce 1999.

V roce 2022 se urychlila integrace Macaa do národního rozvojového plánu. Jeho vláda přistoupila k novelizaci zákona o ochraně národní bezpečnosti, čímž potenciálně narušila politické a základní svobody zakotvené v základním zákoně. Dne 15. prosince Zákonodárné shromáždění jednomyslně schválilo návrh zákona v prvním čtení.

V roce 2022 pokračovalo narušování vysokého stupně autonomie Macaa a jeho práv a svobod, které měly být chráněny nejméně do roku 2049.

Rok 2022 byl poznamenán přísnými sociálními a cestovními omezeními souvisejícími s onemocněním COVID-19, která izolovala Macao od zbytku světa. V únoru Macao zmírnilo cestovní omezení pro cestující z pevninské Číny, aby umožnilo oživení ekonomiky, která je do značné míry závislá na čínském cestovním ruchu.

V roce 2022 došlo k drastické změně herního prostředí, kdy byl souzen Alvin Chau, předseda největšího provozovatele „junket“ kasin¹, a byl přijat nový zákon o hazardních hrách.

Hlavní rozvojovou strategií pod vedením ústřední vlády v Pekingu zůstala hospodářská diverzifikace, integrace do „širšího okolí zálivu“ a rozvoj zóny úzké spolupráce mezi provincií Kuang-tung a Macaem v Cheng-čchinu.

¹ V kasinovém světě se pojmem „junket“ rozumí krátkodobý cestovní program, který organizuje provozovatel junketu, aby do Macaa přilákal bohaté hráče, převážně z pevninské Číny.

Během prvních tří čtvrtletí roku 2022 klesl HDP Macaa o 27,8 % na 130,3 miliardy macajských patak (MOP) (15,6 miliardy EUR), což je o 61 % méně než v roce 2019 (před pandemií). Trh práce si vedl dobře a vláda pokračovala v poskytování podpůrných opatření pro obyvatelstvo a společnosti v souvislosti s pandemií COVID-19.

Cestovní omezení související s onemocněním COVID-19, včetně dvoutýdenní hotelové karantény, nadále bránila úředníkům úřadu EU navštívit Macao nebo tam pořádat akce, což jim bránilo v práci a omezovalo jejich kontakty s vládními úředníky, občanskou společností, společnostmi a dalšími zúčastněnými stranami. Cestovní omezení rovněž ztížila konzulární přístup členských států EU k občanům EU v Macau a konzulární přístup k portugalským občanům v Hongkongu.

I. Politický, právní a sociální vývoj

Po diskvalifikaci 21 kandidátů před volbami do Zákonodárného shromáždění v roce 2021 již není opozice ve shromáždění zastoupena. Při zveřejnění zprávy o činnosti shromáždění však jeho předseda prohlásil, že se efektivita orgánu „výrazně zvýšila“.

V prosinci Macao zvolilo dvanáct delegátů do Všečínského shromáždění lidových zástupců z celkem patnácti kandidátů. Devět ze zvolených delegátů byli bývalí členové Všečínského shromáždění, včetně předsedy shromáždění.

Sdružení právníků Macaa zvolilo do svého čela Vong Hin Faie, člena Zákonodárného sboru a Všečínského shromáždění.

Tchajpejská hospodářská a kulturní kancelář v Macau pokračovala ve své činnosti. V říjnu tchajwanský ministr Rady pro záležitosti pevninské Číny potvrdil, že Macao prodloužilo vízovou povinnost třem zástupcům Tchaj-wanu v ZAO po diplomatickém sporu, který souvisel s požadavkem Macaa, aby tito zástupci podepsali „závazek jedné Číny“ a uznali Tchaj-wan jako součást Číny. Macao nadále provozuje na Tchaj-wanu hospodářskou a kulturní kancelář.

Dne 10. dubna 2022 uspořádalo **fórum pro hospodářskou a obchodní spolupráci mezi Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi (macajské fórum)** mimořádnou ministerskou konferenci o hospodářské a obchodní spolupráci mezi Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi. Čínský premiér Li Kche-čchiang přednesl úvodní projev online, v němž vyzval k posílení spolupráce mezi Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi a ke zřízení komunikačního centra pro prevenci epidemií v Macau.

Dopad politik souvisejících s onemocněním COVID-19

Macao zavedlo „**dynamickou strategii nulové tolerance onemocnění COVID-19**“ pevninské Číny. V lednu Macao zavedlo dvoutýdenní zákaz příchozích letů cestujících ze zemí mimo pevninskou Čínu poté, co u cestujících zjistilo tři pozitivní případy. Dne 1. září Macao znovu otevřelo své hranice okolnímu světu a umožnilo občanům ze 41 zemí vstup na své území bez předchozího souhlasu zdravotnických orgánů. Hotelová karanténa zůstala v platnosti pro cestující ze zemí mimo pevninskou Čínu. Délka karantény se postupně zkracovala z 21 dnů na začátku roku na 5 dnů ke konci roku. Od 11. do 23. července bylo zavedeno přísné omezení volného pohybu osob. Vláda nařídila obyvatelům, aby v různých fázích lokální nákazy podstoupili několik kol testů PCR a rychlého antigenního testování. Testovací kampaň byla zaměřena na konkrétní cizince, zejména Filipínce, kteří jsou často zaměstnáváni jako domácí pracovníci².

Kvůli přísným karanténním požadavkům nebyl možný konzulární přístup diplomatů v Hongkongu akreditovaných v Macau.

Podle zprávy Úřadu pro statistiku a sčítání lidu³ klesl počet obyvatel v roce 2022 na 672 800. Snížil se jak počet nerezidentních pracovníků, tak počet evropských občanů s trvalým pobytem v Macau.

Legislativní vývoj

V **roce 2022** došlo ke dvěma **hlavním legislativním změnám**. První z nich byla novela zákona o hazardních hrách⁴, jejímž cílem je zvýšit kontrolu úřadů nad provozem kasin, a zejména nad provozovateli kasinových junketů. Druhou byla novela zákona o národní bezpečnosti, která na konci roku stále probíhala. Návrh schválený v prvním čtení v prosinci naznačoval, že zákon bude přísnější a bude sladěn se zákonem o národní bezpečnosti Hongkongu⁵.

Významný soudní proces s herním magnátem Alvinem Chauem, který v kasinech provozoval VIP místnosti, zdůraznil odhodlání úřadů posílit kontrolu herního odvětví. Soud uznal Chaua vinným ze 162 obvinění, včetně umožnění nelegální hry a podvodu, a v lednu 2023 ho odsoudil k 18 letům vězení. Druhý největší provozovatel junketů Levo Chan byl rovněž stíhán za podvod, praní

² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/3/192590/Macao%E2%80%99s-Covid-zero-plan-now-targets-city%E2%80%99s-Filipino-workers>.

³ <https://www.dsec.gov.mo/ts/#!/step2/KeyIndicator/en-US/240>.

⁴ <https://www.al.gov.mo/pt/law/year/507>.

⁵ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>.

peněz a vedení zločineckého syndikátu⁶. Očekává se, že v souvislosti s bojem Číny proti korupci a praní peněz bude ekonomika Macaa méně závislá na hazardních hrách.

Ve svém listopadovém politickém projevu se předseda vlády Ho Iat Seng zaměřil na sociální otázky a citoval z projevu generálního tajemníka Si Ťin-pchinga z 1. července u příležitosti 100. výročí založení Komunistické strany Číny. Oznámil, že vláda zahájí pátou fázi rozsáhlého veřejného kamerového systému známého jako „Sky Eye“. Členové občanské společnosti a prodemokratičtí politici vyjádřili obavy ohledně možného dopadu na soukromí a používání technologií pro rozpoznávání obličejů. V červenci se k těmto obavám připojil Výbor OSN pro lidská práva⁷.

Ve svém politickém projevu předseda vlády Ho rovněž zmínil plány na reformu volebního systému do Zákonodárného shromáždění v roce 2023 s cílem zavést zásadu „vlastenci spravují Macao“.

Předseda vlády rovněž oznámil přijetí **zákona o odborech**. Ačkoli právo zakládat odbory bylo zakotveno v základním zákoně, Macao nemělo zákon, který by jejich zakládání legalizoval. V lednu 2023 schválilo Zákonodárné shromáždění návrh zákona v prvním čtení. Občanská společnost vyjádřila znepokojení nad tím, že právní předpisy neobsahují právo na stávku a neupravují kolektivní vyjednávání.

Národní bezpečnost

Vláda zvýšila důraz na národní bezpečnost. Dne 15. prosince schválilo Zákonodárné shromáždění v prvním čtení návrh zákona s názvem „**novela zákona č. 2/2009 – zákon o ochraně národní bezpečnosti**“⁸. Tento zákon, který byl poprvé přijat v roce 2009, zakazuje vlastizradu, odtržení země, převrat namířený proti ústřední vládě Čínské lidové republiky, pobuřování, vyzrazení státního tajemství, zahraniční politické organizace ohrožující národní bezpečnost v Macau a politické organizace v Macau, které se spolčují se zahraničními politickými organizacemi s cílem ohrozit národní bezpečnost.

V srpnu při zahájení konzultací ministr pro bezpečnost prohlásil, že novela umožní, aby zákon chránil národní bezpečnost ve stejném rozsahu jako zákony pevninské Číny a Hongkongu. V konzultačním dokumentu se uvádí, že v souvislosti s obranou národní bezpečnosti existuje pouze odpovědnost „jedné země“ bez rozlišení „dvou systémů“.

⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/11/249158/18-years-in-jail-for-junket-king>

⁷ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=2572&Lang=en

⁸ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>

Novela zákona rozšiřuje oblast působnosti stávajících trestných činů. Trestný čin odtržení země nyní zahrnuje „nenásilné“ činy namísto pouze „násilných a jiných závažných protiprávních činů“. Předmětem převratu se nyní stal celý státní režim. Vyzrazení státního tajemství může být přísněji trestáno, pokud informace ohrožují nezávislost, jednotu a bezpečnostní zájmy země. Rozsah obvinění z tajného spolčení byl rozšířen na spolčení s organizacemi, sdruženími a jednotlivci mimo Macao. Novela zavedla nové trestné činy, jako je „podněcování k pobuřování či jeho podpora“, které se zaměřují na projevy v soukromí. Zákonná „preventivní opatření“ povolují odposlech osobních sdělení a uložení dočasného zákazu vycestování osobám, „které projevují tendenci páchat trestnou činnost, jež by mohla ohrozit národní bezpečnost“. To jde nad rámec ustanovení hongkongského zákona o národní bezpečnosti.

Sdružení právníků Macaa a Sdružení pro synergii Macaa upozornily, že konkrétní pozměňovací ustanovení nelze komentovat, protože v konzultačním dokumentu nejsou uvedena. **Macajská sdružení novinářů** vyjádřilo znepokojení nad tím, že rozsah různých trestných činů byl rozšířen bez jasných právních definic. Sdružení poukázalo na to, že trestný čin převratu by mohl být použit jako prostředek k omezení svobody projevu, a požádalo vládu, aby vydala pokyny.

Práva, svobody a rovné příležitosti

V červenci **Výbor OSN pro lidská práva** v rámci pravidelného přezkumu Macaa podle **Mezinárodního paktu o občanských a politických právech** vyjádřil znepokojení nad zákazem pokojných shromáždění, nedostatečnou ochranou práv migrantů a kritérii způsobilosti pro vstup do Zákonodárského shromáždění⁹.

Výbor konstatoval, že macajské soudnictví zřejmě nesprávně vyložilo Pakt a zavedlo příliš obecná omezení práva na svobodu projevu a účasti na veřejných záležitostech. Výbor vyzval Macao, aby „zintenzivnilo své úsilí o zvýšení povědomí soudců, státních zástupců, právníků a široké veřejnosti o právech stanovených v Paktu a o jejich použitelnosti podle místního práva.“

Svoboda shromažďování byla stále ohrožena. V letech 2020 a 2021 úřady zamítly žádost Unie pro rozvoj demokracie o uspořádání vzpomínkových akcí dne 4. června k výročí masakru na náměstí Nebeského klidu v roce 1989, přičemž v roce 2020 jako důvod uvedly onemocnění COVID-19 a v roce 2021 možnost „poškození pověsti ústřední vlády“. V roce 2022 se Unie pro rozvoj

⁹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2F2FC%2FCHN-MAC%2FCO%2F2&Lang=en

demokracie rozhodla nepožádat o povolení k uspořádání vzpomínkové akce dne 4. června, protože se obávala, že účastníkům hrozí vyšší riziko zatčení.

Svoboda sdružování. Vláda zahájila postup pro přijetí zákona o odborech, který však nezahrnuje právo na stávkou nebo kolektivní vyjednávání. Dne 12. června byla zveřejněna zpráva o 45denní konzultaci, která proběhla v roce 2021¹⁰. Upozornila, že některá stanoviska poukazují na absenci práva na stávkou v navrhovaném zákoně. Vláda v reakci na to uvedla, že zákon zavede „zcela nový“ systém, který by si zaměstnavatelé i pracovníci měli osvojit „postupně“.

Svoboda tisku byla stále pod tlakem, protože dříve hlasitá Macajská asociace portugalského a anglického tisku si zvolila novou radu, která se zavázala spolupracovat s vládou a získat více finančních prostředků od vládního informačního úřadu.

Ochrana **soukromí** a údajů byla zdrojem obav. V rámci boje proti onemocnění COVID-19 zavedly úřady systém sledovacích aplikací, který zahrnuje instalaci softwaru pro geolokaci a shromažďování osobních údajů.

Novelizovaný **právní systém upravující odposlech a ochranu komunikací** opravňuje policii k odposlechu telekomunikací v případech podezření z trestných činů, jako je terorismus, trestné činy ohrožující národní bezpečnost nebo kyberkriminalita. Za určitých okolností může policie požadovat výpisy telefonních hovorů od telekomunikačních operátorů bez předchozího souhlasu soudce. Od srpna 2023 budou telekomunikačním operátorům hrozit tresty, pokud na žádost vládních orgánů neposkytnou údaje.

V Macau **pracuje** přibližně 23 543 **nerezidentních pracovníků v domácnosti**, z nichž většinu tvoří ženy pocházející z Filipín, Vietnamu, Indonésie, Myanmaru a Nepálu. V roce 2022 jim cestovní omezení související s pandemií bránila setkávat se s rodinami v zahraničí. Podle odborů pracovníků v domácnosti se vyskytly případy, kdy pracovníci v domácnosti nedostali zapláceno, a případy, kdy přišli o zaměstnání kvůli obavám z nákazy. Zaměstnavatelé nemuseli uzavírat zdravotní pojištění pro pracovníky v domácnosti. Stále neexistovala žádná standardní smlouva ani minimální příjem, protože zákon o minimální mzdě pro pracovníky se na zahraniční pracovníky v domácnosti nevztahuje. Náborové agentury nadále účtovaly pracovníkům v domácnosti drahé poplatky, které se často rovnaly dvěma měsíčním platům.

Vyskytly se případy **diskriminace etnických menšin**. Dne 21. července vláda nařídila všem filipínským státním příslušníkům, včetně těch, kteří pobývají v Macau, aby se v rámci boje proti onemocnění COVID-19 podrobili ve dnech

¹⁰ <https://www.gov.mo/pt/consulta-de-politicas/consulta-publica-sobre-a-lei-sindical/>

22. až 24. července třem navazujícím testům na přítomnost nukleových kyselin. Vláda toto opatření zrušila poté, co Progresivní odborový svaz pracovníků v domácnosti vyjádřil obavy z diskriminace. V roce 2022 se jednalo o druhé kolo testování na základě státní příslušnosti, poté co se v červnu podobný pokyn týkal občanů Myanmaru.

Americké ministerstvo zahraničí zařadilo Macao do „skupiny 3“ na svém seznamu zemí podle **obchodování s lidmi** a tvrdí, že „již třetí rok po sobě vláda neposkytl službu žádným obětem ani nezažádala trestní stíhání v souvislosti s obchodováním s lidmi.“¹¹

S komunitou LGBTIQ+ neprobíhá žádný sociální dialog a manželství osob stejného pohlaví není uznáváno. V důsledku toho nemají příslušníci LGBTIQ+ komunity stejná zákonná práva jako ostatní osoby, zejména v oblasti rodičovského a dědického práva. Transgender osoby si nemohou změnit pohlaví v občanském průkazu.

Zdravotníci stále neměli dostatek informací o potřebách LGBTIQ+ pacientů. Organizace „Rainbow of Macau“ vyzvala vládu, aby zavedla specializované zdravotnické služby a vyčlenila zdravotnický personál, který by poskytoval vhodné poradenství, diagnostiku a léčbu genderové dysforie.

II. Hospodářský vývoj

V **prvních třech čtvrtletích roku 2022** klesl HDP Macaa meziročně o 27,8 %¹² na 130,3 miliardy MOP (15,6 miliardy EUR)¹³. To bylo o 61 % méně než v roce 2019 (330 miliard MOP / 39,6 miliardy EUR), což **ukazuje, jak silně** byla ekonomika Macaa ovlivněna omezeními souvisejícími s pandemií.

V říjnu MMF předpověděl, že ekonomika Macaa v roce 2022 klesne o 22,4 %, zatímco v dubnu se předpokládal nárůst o 15,5 %¹⁴. V roce 2021 se HDP Macaa zvýšil o 18 % (po poklesu o 56,3 % v roce 2020).

Nízký počet **příjezdů turistů** měl významný dopad na ekonomiku. V roce 2022 navštívilo město 5,7 milionu turistů, což je méně než 15 % počtu turistů ve stejném období roku 2019 (39,4 milionu). Vývoz herních služeb¹⁵ dříve tvořil

¹¹ <https://www.state.gov/reports/2022-trafficking-in-persons-report/macau/>

¹² Zdroj: Úřad pro statistiku a sčítání lidu, vláda zvláštní administrativní oblasti Macao (ZAO), k dispozici na adrese: <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

¹³ Přepočteno na eura kurzem InforEuro z prosince 2021.

¹⁴ „Oživení během pandemie: obavy týkající se zdraví, narušení dodávek a cenové tlaky“, říjen 2021, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>.

¹⁵ Vývoz herních služeb se měří jako výdaje nerezidentů na hraní hazardních her.

přibližně polovinu HDP Macaa. V důsledku poklesu cestovního ruchu však tento vývoz představoval v prvních třech čtvrtletích roku 2022 pouze 24,8 miliardy MOP (3,0 miliardy EUR), což je meziroční pokles o 54,5 %, resp. pouze 13,7 % jeho hodnoty za stejné období roku 2019 (181 miliard MOP / 21,7 miliardy EUR). Průměrná míra obsazenosti hotelů byla v průběhu roku pouze 38,5 %, zatímco v roce 2021 činila 50 % a v roce 2019 celkem 91 %.

Trh práce se v obtížném hospodářském prostředí udržel na dobré úrovni, přičemž míra nezaměstnanosti na konci roku činila 3,5 %, zatímco před pandemií to bylo 1,7 %.

Inflace zůstala nízká, průměrný souhrnný index spotřebitelských cen vzrostl o 1,0 %.

Snížená úroveň hospodářské aktivity vedla k **nižším fiskálním příjmům**, zatímco vládní výdaje se zvýšily. Vláda musela na financování výdajů čerpat ze svých fiskálních rezerv. Kapitálové rezervy se k listopadu snížily na 563 miliard MOP (67,5 miliardy EUR), což představuje meziroční pokles o 12,2 %. Přesto jsou stále dostatečné k pokrytí odhadovaných šesti let veřejných výdajů na úrovni roku 2022.

V roce 2021 dosáhl objem zahraničních investic 334 miliard MOP (40 miliard EUR) ve srovnání s 297 miliardami MOP (35,6 miliardy EUR) v roce 2020. Největším zdrojem investic byl Hongkong se 49 %, následovaný pevninskou Čínou s 34 % (bez investic z offshore center).

Hospodářská politika

Ve výročním politickém projevu předsedy vlády byla nastíněna hospodářská politika, která bude prováděna v roce 2023. V hospodářské oblasti je prioritou urychlit oživení, oživit cestovní ruch a herní průmysl, zvýšit investice do infrastruktury a bydlení a pokračovat ve strategii diverzifikace hospodářství.

V souladu se 14. pětiletým plánem Číny na období 2021–2025 zdůraznil předseda vlády potřebu další integrace Macaa do vnitrostátních politik, zejména do politik týkajících se zóny Cheng-čchinu a „širšího okolí zálivu“. Oznamil urychlení výstavby infrastruktury, včetně nových rozvojových oblastí, železničních a silničních dopravních spojení, bydlení, recyklačních projektů a vodohospodářských staveb.

Klíčovou prioritou zůstala podpora hospodářství, které bylo postiženo omezeními souvisejícími s pandemií. Vláda rozšířila řadu opatření finanční podpory pro domácnosti a podniky v rámci programu COVID-19 (včetně

snížení daní a různých úlev pro občany a společnosti, úlev na pronájmu a dotovaného programu odborné přípravy).

Obyvatelé i nadále využívali výhod programu účasti na bohatství, který byl zaveden v roce 2008 s cílem sdílet s obyvateli výnosy z hospodářského rozvoje. Osoby s trvalým pobytem obdržely 10 000 MOP (1 199 EUR) a osoby bez trvalého pobytu 6 000 MOP (719 EUR). Předseda vlády ve svém politickém projevu oznámil, že stejnou částku obyvatelé obdrží i v roce 2023, stejně jako mimořádnou dotaci na spotřebu ve výši 10 000 MOP na další rok. V politickém projevu byl rovněž zaveden systém dotací na dočasné zaměstnávání pro zaměstnavatele, kteří přijímají nezaměstnané místní obyvatele. Migrující pracovníci v domácnosti do programu účasti na bohatství nejsou zahrnuti.

V červnu 2022 přijalo Zákonodárné shromáždění **novelu zákona o hazardních hrách**, která zpřísnila pravidla pro provoz kasin. Novelizovaný zákon zmocňuje předsedu vlády vypovědět koncesní smlouvu s kasinem z důvodu ohrožení národní bezpečnosti. Stanovuje také nové politické cíle, kterými jsou předcházení nelegálním přeshraničním tokům kapitálu a boj proti praní peněz v souvislosti s hazardními hrami, čímž reaguje na obavy ústřední vlády. Zákon rovněž podporuje diverzifikaci hospodářství, neboť provozovatelé hazardních her musí předložit investiční plány, jejichž cílem je diverzifikace hospodářství. Novela zákona zkrátila dobu platnosti koncesí pro kasina na polovinu, tedy na 10 let; omezila počet stolů a elektronických hracích automatů a zakázala dílčí koncese. Koncesionáři kasin musí každé tři roky projít přezkumem výkonnosti. Zákon zvýšil daň z hazardních her o 1 % (na 40 %) a zavedl minimální roční pojistné. Minimální podíl na základním kapitálu, který musí mít ředitelé kasin (kteří musí mít trvalý pobyt v Macau), byl zvýšen z 10 % na 15 %.

Novela zákona zpřísnila pravidla pro **propagaci hazardních her**. Promotéři mohou poskytovat služby pouze jednomu koncesionáři kasina, zatímco dohody o sdílení příjmů mezi promotéry a kasiny již nejsou povoleny. Podobný záměr sledovalo i Zákonodárné shromáždění, když v prosinci přijalo „režim provozování hazardních her“. Podle vládních odhadů vedl tento zákon, označovaný také jako „junketový zákon“, k výraznému poklesu junketových aktivit, a to přibližně o 80 %.

Koncese na hazardní hry vypršely na konci roku 2022. Vláda vyhlásila veřejnou soutěž na udělení nových koncesních smluv v souladu s novelizovaným zákonem o hazardních hrách. Nové koncese začaly platit v lednu 2023 a budou platit deset let. Šest stávajících provozovatelů hazardních her si ponechalo své koncese. Sedmý zájemce, jednotka globálního herního konglomerátu Genting Malaysia, v nabídkovém řízení neuspěl. Každý provozovatel musel v souladu se strategií diverzifikace předložit investiční plán

v celkové odhadované výši 120 miliard MOP (14,4 miliardy EUR), včetně podpory neherních činností.

Strategie hospodářské diverzifikace se zaměřuje na rozvoj odvětví, jako je neherní cestovní ruch, pořádání kongresů a výstav, zdravotnictví (včetně tradiční čínské medicíny), finanční služby a věda a technologie. Přestože v posledních letech došlo k poklesu, odvětví hazardních her stále tvořilo přibližně polovinu HDP města před pandemií COVID-19. Ve svém politickém projevu se předseda vlády Ho Iat Seng zavázal zvýšit podíl neherních odvětví na 60 % HDP.

Pokud jde o **finanční služby**, orgány usilují o rozvoj místního dluhopisového trhu (včetně zelených dluhopisů a kotací dluhopisů pevninských institucí a společností), správy majetku a činností finančního leasingu, investičního bankovníctví a přeshraničních vypořádání v měně renminbi. Za tímto účelem vláda reformuje právní rámec místního finančního systému a rozvíjí infrastrukturu finančního trhu v Macau. Zákonodárné shromáždění přijalo nový zákon o svěřenských fondech, který má veřejným a finančním institucím poskytnout modely převodu majetku, plánování majetku a diverzifikovaná finanční a pojistná řešení. K prosinci 2022 bylo v macajském centrálním depozitáři cenných papírů vydáno třináct dluhových cenných papírů, z velké části bankami a vládními subjekty z pevninské Číny.

Od svého spuštění v roce 2018 dosáhl podle jejích zástupců celkový objem dluhopisů kótovaných na platformě Chongwa (Macao) Financial Assets Transaction, S.A. (MOX) – macajské platformě pro kótování a obchodování s dluhopisy – 350 miliard MOP (41,9 miliardy EUR). V březnu 2022 podepsaly MOX a lucemburská burza cenných papírů dohodu o spolupráci, která navazuje na memorandum o porozumění podepsané v lednu 2020. Zaměřuje se na zviditelnění cenných papírů kótovaných na MOX pro mezinárodní investory.

Hospodářská integrace v rámci pevninské Číny

Vzhledem k tomu, že většina pandemických omezení byla do konce roku zrušena, Macao se snažilo získat zpět svou pozici centra cestovního ruchu a volného času a rozvinout se v centrum obchodních a finančních služeb, zejména mezi pevninskou Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi.

V září 2022 se Macao a provincie Kuang-tung dohodly na posílení spolupráce v oblasti dohledu nad zdravotnickými prostředky, sociálního zabezpečení a vládních služeb, vzdělávání a inovací.

Zóna úzké spolupráce mezi provincií Kuang-tung a Macaem je území o rozloze přibližně 100 km², které se nachází v Cheng-čchinu v pevninské Číně a je společně spravováno provincií Kuang-tung a Macaem¹⁶. Jejím cílem je umožnit hospodářskou diverzifikaci Macaa a prohloubit hospodářskou a právní integraci v rámci pevninské Číny v souladu s výše uvedenými prioritami 14. pětiletého plánu Číny.

Integrace Macaa s pevninskou Čínou dostala v prosinci významný impuls, když ústřední vláda oznámila, že nekomerční vozidla z Macaa budou mít od 1. ledna 2023 povolen vjezd do provincie Kuang-tung v rámci politiky cestování vozidel z Macaa na sever.

III. Vztahy mezi Macaem a pevninskou Čínou

Po říjnovém 20. sjezdu Komunistické strany Číny požádal předseda vlády Ho Iat Seng různé sektory místní společnosti, aby přemýšlely „v duchu 20. národního sjezdu“¹⁷.

Předseda vlády Ho se v roce 2022 dvakrát setkal s prezidentem Si Ťin-pchingem: v rámci oslav 25. výročí předání Hongkongu Číně a u příležitosti služební návštěvy Pekingu.

V roce 2022 došlo k významným personálním změnám. V březnu ústřední vláda jmenovala Fu C'-jinga, bývalého ředitele Styčného úřadu Ústřední lidové vlády, poradcem pro otázky národní bezpečnosti Výboru pro zajištění národní bezpečnosti v Macau. V květnu byl bývalý viceguvernér provincie Fu-ťien a zástupce ředitele styčného úřadu Čeng Sin-cchung jmenován vedoucím Styčného úřadu a poradcem pro otázky národní bezpečnosti.

IV. Dvoustranné vztahy a spolupráce mezi EU a Macaem v roce 2022

Cílem Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropským hospodářským společenstvím a Macaem z roku 1992 bylo dále posílit vztahy mezi EU a Macaem. Zahrnuje spolupráci v oblasti obchodu, hospodářství, vědy a techniky.

Smíšený výbor EU a Macaa je platformou pro dialog mezi Macaem a EU v řadě oblastí. V roce 2019 se konalo 23. **zasedání smíšeného výboru**, avšak navzdory žádostem EU se žádná další zasedání nekonala.

¹⁶ Zóna spolupráce v Cheng-čchinu se nachází na jižním okraji pevninského čínského města Ču-chaj. Od Macaa ji odděluje pouze pás vody a obě zóny spojuje most.

¹⁷ <https://macaudailytimes.com.mo/ho-iat-seng-to-fully-implement-spirit-of-national-congress-report.html>

V prvních jedenácti měsících roku 2022 **předstihla EU pevninskou Čínu a stala se největším obchodním partnerem Macaa, pokud jde o zboží**, které v tomto období tvořilo 30 % celkového obchodu ZAO. Dvoustranný obchod mezi EU a Macaem tvoří téměř výhradně (více než 95 %) vývoz do EU a přibližně 33 % dovozu z Macaa pochází z EU.

Na základě údajů Eurostatu dosáhl **dvoustranný obchod EU se zbožím s Macaem** za prvních 11 měsíců roku 2022 výše 1 147 milionů EUR (méně než 1% nárůst oproti roku 2021). Vývoz z EU do Macaa, který se skládal převážně z luxusního zboží, kožených výrobků, oděvů, hodinek a šperků, činil 1 100 milionů EUR a vedl k obchodnímu přebytku ve výši 1 053 milionů EUR.

EU zůstala v roce 2021 čtvrtým největším zdrojem zahraničních investic v Macau (bez offshore center) po Hongkongu, pevninské Číně a USA. Podle oficiálních statistik Macaa se EU v roce 2021 podílela 5,8 % na celkovém objemu přímých zahraničních investic (bez offshore center). Jen na Portugalsko připadá 88 % investic EU v ZAO. Podle údajů Eurostatu činil ke konci roku 2021 objem přímých zahraničních investic EU v Macau 1,42 miliardy EUR¹⁸, zatímco objem přímých zahraničních investic Macaa v EU činil 1,85 miliardy EUR.

¹⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_FDI6_GEO__custom_6643309/default/table?lang=en